

Mindössze egyetlen, bizonytalan korú cserép került elő a cölöplyukakból, és néhány állatcsont.

Hasonlóan bizonytalan a datálása annak az 5 Ny-K-i tájolású temetkezésnek, amelyeket egy kisebb homokdomb hátán tártunk fel: 3 váz kis mélységben, nyelési szinten feküdt, ezeket a mezőgazdasági művelés bolygatta. Az egyik mélyebben fekvő női sírban egy jellegtelen bronz haj/fülkarikát találtunk. A többinek nem volt melléklete. A korábbi ásatások eredményeire hagyatkozva honfoglalás vagy Árpád-korra keltezhetjük őket.

Munkatársak: Kis Attila régész, Jakucs János, Mogyorós Andrea, Progli Szabolcs ásatási technikusok.

RÁCZ TIBOR ÁKOS

423. Verőce, római katolikus templom

(MRT 9. k. 20/18 lh.)

(Pest megye) Kú

2006. június 22-én figyelemmel követtem a plébánia-templomnál végzett árokásást. A templom É-i oldala mellett a hálózat csatlakozó kábelének 30 cm széles, 70 cm mély árkot ástak. Az árok egy trafótól kiindulva az utolsó stáció mellett 11 m hosszan húzódott kb. K-Ny-i irányban, majd a járda alatt átfúrva a templomkertben 9,6 m hosszan ásták ki. Az árokban közvetlenül a mai felszín alatt erősen köves, habarcsos törmelék mutatkozott. A kidobott földben néhány apró embercsont-töredéket (borda, koponya, hosszúcsonttöredék), valamint két korongolt, szürke színű, 13.(?)–19.(?) századi cserepet találtam. Az embercsontok utalhatnak a község középkori templomára, ugyanis valószínűleg ennek romjain épült fel a 18. századi plébániatemplom.

KÓVÁRI KLÁRA

424. Versend, M60/94 lelőhely

(Baranya megye) R, B, Ró, A

2006. április 3. és június 12. között megelőző feltárást végeztünk az M60 sz. útnak, és a hozzá kapcsolódó csomópontnak a 94. sz. lelőhelyet érintő területén. A lelőhely Versend és Bóly között, az 57. sz. úttól D-re, egy ÉNy-DK-i irányú vízfolyástól Ny-ra húzódó dombgerincen és a magaslat K-i, a patak felé néző lejtőjén húzódott. A feltárt 17 712 m² nagyságú területen 306 objektum foltját és 4 korszak maradványait (badeni kultúra, Vučedol-kultúra telepe, mészbetétes edények népe temetője, késő avar telep és temető) különítettük el. A lelőhely É-i része intenzívebb, ez egy erős átlagos intenzitású lelőhelynek felel meg, a lelőhely D-i része valamivel gyéresebb, itt ÉÉNy-DDK-i irányú árokrendszerek dominálnak.

A vízfolyáshoz közeli és a megtelepedés kedvező feltételeivel rendelkező dombon a késő *réz korban* telepedtek meg. A badeni kultúra által létesített településhez tartozó 2 gödröt tártunk fel, amelyek a feltárt terület É-i részén kerültek elő. Elképzelhető, hogy ehhez a korszakhoz tartozik a szelvény közepén feltárt DNY-ÉK-i tájolású, zsugorított, melléklet nélküli temetkezés is.

A bronzkori Vučedol-kultúra emlékeit tartalmazza az a 68, különböző méretű és formájú gödör, amely a feltárás egész területén egyenletesen oszlott el. A beruházás kapcsán érintett felület É-i végén a mészbetétes kerámia kultúrája hét szórt hamvas temetkezése is előkerült, gazdag edénymellékletekkel. Temetőjük vélhetően az 57. sz. úttól É-ra is folytatódik.

A feltárt objektumok csaknem fele a *késő avar* korhoz köthető. Összesen hat négyzet, vagy É-D-i irányban kissé elnyúló ágasfás-szelemenés tetőszerkezetű ház került elő, melyekben majd minden esetben meg lehetett figyelni a cölöplyukak helyét, és egy esetben egy karólyuk helyét is. ÉK-i sarkukban kivétel nélkül megtaláltuk a kőből épített kemencék maradványait. Szintén a korszakhoz köthető a 12 feltárt külső kemence is, melyek sütőfelülete kerámia-, kő-, vagy téglalapozású, néhány esetben több rétegben. Érdekes, hogy a kemencék száját őrlőkő-, római téglá- és egyéb faragott kődarabokkal erősítették meg, illetve rakták ki. A kemencék viszonylag kis területen koncentráálódtak és gyakori volt a szuperpozíció. A házak és a kemencék a szelvény É-i felében kerültek elő, tőlük D-re, DK-re több ÉNy-DK-i irányú árok húzódott, de az árkok előfordultak a házak és a kemencék között is. Szélességével és mélységével kiemelkedik közülük egy Ny-K-i irányú, a szelvény É-i végénél található árok, illetve egy ÉNy-DK-i irányú árok a szelvény D-i végében. A házaktól és a kemencéktől valamivel távolabb hat Ny-K-i illetve DNY-ÉK-i tájolású csontvázas sír került elő egymás közelében. Mellékletet egyedül a 148. sz. kirabolt sírban találtunk, ahol a koponya környékén lapított gömb alakú, négytagú gyöngyök kerültek elő. Ezeket a középső avar korra-késő avar kor elejére keltezi a kutatás. Két sírban is megfigyeltük, hogy a sírgödör két végét, valamilyen sír építmény számára, lemélyítették. Két külső kemence előtér gödrében egy-egy rítus nélkül elföldelt, szabálytalan pozícióban, de anatómiai rendben elhelyezkedő avar kori halott csontmaradványai is előkerültek, az egyik mellett egy malomkő volt, míg a másikra egy nagyméretű római téglát helyeztek. Az avar kori telepobjektumokból előkerülő római kori téglá- és kerámiatöredékek arra utalnak, hogy a közelben volt egy római kori település is. Az előkerült, nem túl gazdag késő avar kori kerámiaanyag jellemzően homokos, illetve apróra zúzott kavicsos soványítású, korongolt, hullámvonal kötegekkel díszített edénytöredékekből áll. Az egyik külső kemence előtér gödrében vassalakot is találtunk, azonban helyi fémművességre, vaskohászatra utaló egyéb nyomot nem. A háziiparra utaló emlékek közé tartozó szövőszéknehezéket egy ház belső kemencéjének platnijából sikerült elkülöníteni, míg fenékövet több gödörben is találtunk.

GALLINA ZSOLT

425. Veszprém, Tüzér utca-Házgyári utca

(Veszprém megye) B

2006 folyamán megelőző feltárást végeztünk az útépítéssel és földmunkával érintett területen, a tervezett